

Соња Богдановић

ЦРВЕНКАПА
У НЕБАЈЦИ

СОЊА БОГДАНОВИЋ је рођена у Загребу 1935. године. У Београд је дошла као избеглица 1941. год. Гимназију је завршила у Крагујевцу. Студирала је историју уметности у Београду. За дипломски рад Назаренске идеје у делу Димитрија Аврамовића добила је награду Спомен збирке Павла Бељанског. Магистрирала је на теми Михаило Валтровић и Драгутин Милутиновић као истраживачи српских старина. После завршених студија изабрана је за асистента у Институту за историју уметности на Филозофском факултету у Београду где је радила све до пензионисања 1994. год. Објављивала је радове у научним зборницима и часописима.

После пензионисања посветила се књижевном раду. Пише драмске текстове, романе и приповетке. Објавила је комедију *Кайија* (Савремена српска драма, 16). Од позоришних комада за децу изводе се: *Црвенкаја у небајци* (Дечији драмски студио у Чачку, премијера 1. септембра 2001) и *Едерланда* (Мало позориште “Душко Радовић”, премијера 20. 02 2002). Луткарско позориште у Нишу припрема *Црвенкају у небајци* за сезону 2004/2005 године.

Соња БОГДАНОВИЋ

ЦРВЕНКАПА У НЕБАЈЦИ

ЛИЦА:

КУКУЛА БАНЕ, зец чаробњак
ЦРВЕНКАПА
БОЛЕ, дечак
ЈАСМИНА, девојчица
ДАФИНА, Јасминина сестра
РАДЕНКА, Болетова мама
БАБА СИБИНКА, Јасминина и Дафинина бака
ГОСПОЊИЦА ВИОЛЕТА, учитељица
Др ПЕТРОВИЋ, лекар
МИЛОМИР, школски послужитељ
Деца из публике

ПРВИ ЧИН

Весео, бајковити шумски предео. Искаче зец-чаробњак Кукула Бане. Он је у фраку и панталонама, са цилиндром на глави, али је на њему све шарено и шашаво. У руци има шишай. Из фрака му вири зечији реић и ситално има проблема да смести уши под цилиндар. Он је весео, умиљай, враголаст и несипашан.

КУКУЛА

(Пева дубоким гласом и прави се сипрашан)

БАНЕ:

Ја сам чаробњак

Кукула Бане,

Шума из бајке

Мени је дом.

Измишљам шале,

вицеве и варке,

изводим трикове,

изазивам чарке,

моја је амбиција

да мењам бајке

и да од реда правим лом,

лом, лом, лооом,

да правим лооом.

Децо, па ви сте се уплашили мене! Бојите се, бојите!

Бојите се? Ха, ха, ха, хо, хо, хо, хи, хи, хи, бојите се, бојите!

(Одустаје од свој "сипрашног гласа" и прелази на обичан)

Ама, не бојите се! Само се правите да ме се бојите. Ко се

још боји зеца!? Иако сам чаробњак ја сам ипак само зека,

лепи чупави, слатки зека. Буци-буци, буци-буц!

(Самог себе шишика, чуйка, мази, изигравајући исповремено и децу и зеку, онда нагло одмахне руком и поустаје сасвим природан)

А сада ћемо озбиљно. Прво да се представим. Ја сам зека –

Кукула Бане – чаробњак из бајке. Мени је овде често

малчице досадно, а понекад, признаћу вам у поверењу, и

много досадно.

(Прилази рампи и седа на под. Говори поверљиво, заверенички)

Бајке су већ саме по себи чаробне и нема у њима шта да

ради један овакав чаробњак ако нема баш своју бајку. А ја,

децо, замислите, немам своју бајку, него се увлачим у туђе

бајке, гледам, слушам. У свакој стално све исто, па ми

досади. Ево данас! Баш данас ми је страшно досадно.

*(Прођеже се, зева, изврне се на леђа и диже све четири**ноге у вис, онда се шргне, седне и почне живахно)*

Не смемо се препуштати досади. Досада је врло опасна ствар! Морам одмах да смислим нешто против досаде. Нешто сјајно! Нешто феноменално!

(Скаче на ноге)

Децо! Да смислимо нешто заједно! Па да. Што да не? Забављајте се са мном, јер и вама је можда досадно, а досада је најтежа болест детињства. Детету никада не треба да буде досадно. Оно мора стално нешто да ради, да се игра, да гледа, да слуша. Било шта! Боље и да се бије него да му буде досадно.

(Све шћо говори праћи њанћомимайским и акробайским покрећима. Нагло сћаје и обраћа се љублици)

Хоћете ли да смислимо заједно неку луду забаву?

ДЕЦА: *(Имјровизација)*

КУКУЛА БАНЕ: Наравно да хоћете! Само какву забаву да смислимо? Могли би...

(Изврне се на леђа и изиђрава дубоко размишљање)

хм, хм... могли би... могли би смо

(Нагло скаче јер му је синула идеја)

да се мувнемо у неку бајку и да у њој направимо лом. Један прави кукулабановски дар-мар. Да се сити наиграмо, да се врашки нашалимо, а онда... е онда, када већ мало, само мало претерамо, онда ћемо све ствари опет да доведемо у ред. Хоћемо ли?

ДЕЦА: *(Имјровизација)*

КУКУЛА БАНЕ: Само где да прћнемо? Где да брљнемо? Где да направимо дар-мар? У којој бајци? Хајде, помозите ми!

ДЕЦА: *(Имјровизација)*

КУКУЛА БАНЕ: Снежана? Ивица и Марица? Пепељуга?

Док Кукула Бане набраја и пресећа се (Уз љомоћ деце из љублике), Црвенкаја почиње иза сцене да љева, љрво љишо, као из даљине, а онда све љласније и љевајући излази на сцену.

ЦРВЕНКАПА: Пролеће вечно,
месец мај.
Шарено цвеће,
сунца сјај.
Зелена шума,
птица пој.
Сва та дивота,
Живот је мој.

- КУКУЛА *(Док Црвенкаја још пева иза сцене)*
 БАНЕ: Црвенкапа! Па да! Црвенкапа! Ево долази, као да смо је звали. Сада ћете видети смејурију.
(Ваља се од смеха)
 Луцкаста, слатка мала, безазлена, лаковерна Црвенкапица. Да је пустимо прва мало саму.
(Склања се иза дрвеша)
- ЦРВЕНКАПА: *(Улази на сцену обучена као класична Црвенкаја из бајке. У руци носи корпу са понудама баки)*
 Ево још један диван, прекрасан сунчан дан! Још један срећан, радостан, сунчан дан! Како ми је лепо!
(Застаје под навалом лепих осећања, па креће још неколико корака)
 Како сам задовољна што ћу ускоро опет видети своју милу болешљиву бакицу. Једва чекам да је видим!
(Заушавља се помало љкосно)
 А што се не бих бар мало поиграла на овом предивном месту?
(Одлучно седе на траву)
 После ћу да потрчим, и ето мене на време. Шта мислите децо? Нема у томе баш ништа лоше. Бака и тако лежи у кревету, дрема, и заправо и не зна колико је сати, а ја ћу мало, само малкице... Скинућу своје прелепе нове ципелице које ме ужасно жуљају.
(Скида ципелице)
 Ама, шта ће деци ципелице, још овако прелепе, нове и жуљаве! Скинућу их и заиграти по сочној мајској травици боса, као вила.
(Пева и игра боса)
 Поток зубори,
 скривен у гори,
 на лишћу блиста роса,
 по трави газим боса,
 у жбуњу бубица рој,
 по земљи врве мрави,
 а моје срце пева,
 далеку срећу снева,
 о некој другој јави.

Док она пева Кукула Бане искаче иза дрвеша и стаје иза ње. Црвенкаја се ширине изненађена и јо мало ућлашена.

- КУКУЛА О каквој то другој јави сневаш, добра наша, послушна
БАНЕ: Црвенкапице? Зар ниси срећна и задовољна у својој бајци?
- ЦРВЕНКАПА: Ох како сте ме уплашили непознати господине Зеко. Зашто мислите да нисам срећна?
- КУКУЛА Да се прво представим. Ја сам чаробњак, зека Кукула
БАНЕ: Бане, живим у шуми из бајке и помажем њеним несрећним становницима да буду мање несрећни, а срећнима, да буду још срећнији. Веселјак сам, шаливџија и обешечањак. Нисам свемоћан, али сам доста моћан и веома...
- ЦРВЕНКАПА: Извините што вас прекидам господине Кукула Бане, али мени је забрањено да застајкујем, зазијавам и разговарам са непознатим становницима ове прекрасне шуме. Морам брзо својој баки, она чека понуде а ја већ касним.
(Још док говори обува журно ципелице и полази)
- КУКУЛА Чекај девојчице! Ја нисам непознат. Лепо сам ти се представио. Значи упознали смо се. Хтео сам да ти испричам цео свој живот и тиме сам показао велико поверење према теби. А ти... па ти и ниси баш толико послушна као што сам мислио јер си овде изула ципелице, играла боса и певала о зеленој травици и некој другој јави о којој сањаш. Изгледа да ниси задовољна својим животом? Или се варам? А можда се бојиш зечева?
- ЦРВЕНКАПА: У реду, признајем, забавила сам се мало. Па ја сам само једно весело дете. Али сада стварно морам да идем. Бака ће се бринути. А зечева се не бојим. Зекана се боје само купус и шаргарепа, а ви сте уз то, један веома занимљив и лепо васпитан господин зека. Разговараћу с вама до миле воље други пут, кад будем имала времена.
- КУКУЛА Али не други пут, лепа, најлепша госпођице Црвенкапа.
БАНЕ: Попричајмо сада! Сада је прави тренутак! Сада имате времена! Бака дрема и ко зна када ће се пробудити. Она и не зна колико је сати. А ти имаш проблеме љубимице шумска, имаш их, а ја бих сигурно могао да ти помогнем својим чаролијама.
- ЦРВЕНКАПА: Не стварно немам проблема. Како бих ја могла да имам проблема? Живим у бајци. Вечито млада, вечито срећна, шетам по шуми. Сви ме воле. Сви су према мени љубазни. Ја...

- КУКУЛА
БАНЕ: Па у томе и јесте проблем. Све је дивно, красно, лепо, прелепо, а теби је досадно! Ето! То је твој проблем. ДОСАДА. А чаробни зека Кукула Бане је прави експерт за лечење досаде. По тој својој вештини познат сам у целој земљи, па и у иностранству. Имам и диплому. Погледај ако не верујеш!
(Вади диплому из шешира и показује Црвенкаји)
Али ти не знаш да читаш, ланешће невино. Теби тако нешто у твојој бајци није ни потребно.
- ЦРВЕНКАПА: *(Замисљена, као да ља и не слуша, више за себе)*
Досада, досада. На то никада нисам помислила.
(Певуши)
Од маме до баке,
од баке до маме,
љупка и мила,
весела и чила.
Увек исто цвеће,
Истих птица пој,
Вечити и срећни
Живот су моооој.
- КУКУЛА
БАНЕ: Па зар не би желела да доживиш још нешто? Нешто ново, сасвим ново и сасвим узбудљиво, лепо, занимљиво? Нешто што не можеш ни да замислиш? Нешто што ја могу да извучем из свог чаробног шешира?
- ЦРВЕНКАПА: Наравно да бих, али не... не! Доста ми је и оне страшне, опасне авантуре са вуком. Признајем да без тога не би било ни ове моје бајке, али... не, не, стварно не! Само... Кукула Бане, зече чаробњаче, шта то имате у шеширу?
- КУКУЛА
БАНЕ: О лепотице моја! Свашта ја имам у шеширу. Треба само да одаберем нешто за тебе, па онда да изговорим одговарајуће чаробне речи за одабрану ситуацију, па онда... За тебе треба да изаберемо нешто посебно, изузетно... можда... Па ево, на пример, могао бих да те пошаљем мало у небајку.
- ЦРВЕНКАПА: У небајку? Па то не постоји. Како да одем тамо?
- КУКУЛА
БАНЕ: Како не постоји? Зар никада ниси чула за небајку?
(Деци)
Јесте ли чули? Црвенкапа мисли да је цео свет бајка, да ништа сем бајке и нема на овом свету!
(Црвенкаји)
Зар ти нико није причао о небајци?

ЦРВЕНКАПА: Чула сам, али то су само приче. То прича моја бака. Тамо у небајци као јуре и лете по улицама и ваздуху неке велике, тврде, шарене бубе које некуда далеко носе људе, па ручак кувају без ватре на неким врућим орманчићима, па стално морају да једу, јер су увек гладни, а онда ту храну избацију преко једног врло незгодног места на телу и због тога се скривају у неке мале собице. То заправо не разумем. Онда, каже моја бака, живе у великим градовима и имају куће једни другима изнад главе, а у њих се пењу у неким орманима који иду горе – доле. Па имају кутије у којима певају и играју кад се притисне на нешто и још пуно тамо неких чудеса и невероватности. Али, то је само небајка.

КУКУЛА Ти у то не верујеш?

БАНЕ: *(Деци)*

Децо, она не верује у аутомобиле, авионе, лифтове, шпоре, телевизоре! Па морамо све то да јој покажемо! Је ли тако децо?

ДЕЦА: *(Импровизација)*

ЦРВЕНКАПА: Не. Не верујем. Како да верујем кад небајка не постоји. А и да постоји не бих ишла тамо. Мени је добро и овде. Има и у бајци свакаких чудеса. Што да идем чак у небајку?! Сада је стварно било доста. Много сам се задржала. Довиђења драги господине Кукула Бане, надам се да ћемо се опет једном срести и да ћу ја тада...

(Хоће да појрчи)

КУКУЛА Не! Не никако сада не можеш да одеш! И сама си признала да ти је досадно. Стварно, ниси баш срећна са том својом бајком. Вечито мала девојчица, ништа ти се не догађа. Само тај вук, ловац, бака, и ништа више. Нема ни дворца, ни краљице мајке, ни чаробног прстена, ни свилених хаљина што мењају боју по твојој вољи. Баш ништа нарочито нема. Извини молим те, не желим да те вређам, али стварно, није баш велика срећа да, поред толико принцеза и вила, ти у својој бајци будеш стално једна обична мала сељанчица коју је појео вук. Ти имаш право да завириш у неки занимљив, други свет. Само мало да звириш, па се опет врати у своју бајку. Ништа ти у њој неће побећи.

ЦРВЕНКАПА: Имате право господине зеко Кукула Бане, није моја бајка баш нешто нарочито. Јесте да у њој нема вештица, пуј, пуј, далеко било, али нема ни принца, нема ни оно – “на крају

су се венчали и живели срећно до краја живота”. Можда сам заслужила да бар мало вирнем у ту небајку. Али како да дођем тамо?

- КУКУЛА
БАНЕ: *(Деци)*
Ево је! Рибица је загризла удицу! Већ сам мислио да нећу успети.
(Црвенкаји)
Просто. Узмеш ово црвено клубенце конца.
(Вади клубенце из шешира)
Чврсто затвориш очи, станеш мирно, овако
(Све шћо ради йоказује)
искорачиш три корака напред, један, два, три, пази добро, полазиш десном ногом, затим три корака десно, један, два, три, па изговори чаробне речи: Абрака-дабра, Тарба-луц, пребаци ме из бајке у небајку. Онда поскочиш у месту, отвориш очи, и већ си у небајци.
(Последње две радње не ради).
- ЦРВЕНКАПА: Дивно, сјајно, невероватно! Било би лепо да покушам. Само... Не никако не смем опет да будем лакомислена. Морам прво да знам како да се вратим из небајке.
- КУКУЛА
БАНЕ: Па исто тако, само унатрашке. Станеш мирно, затвориш очи, направиш три корака назад. Сада полазиш левом ногом, затим три корака лево, па изговориш чаробне речи: Дабра – Абрака, Луц – Тарба, пребаци ме из небајке у бајку. Поскочиш у месту, отвориш очи, и већ си на овом истом месту у нашој шумици. Хајде, покушај! Немој да се бојиш. Можеш само да вирнеш и одмах да се вратиш у бајку.
- ЦРВЕНКАПА: Па то је лако. Само не бих могла баш сада...
- КУКУЛА
БАНЕ: *(Деци)*
Децо дајте ми подршку. Помозите ми да наговоримо Црвенкапу. Убедите је!
- ДЕЦА: *(Имјровизација)*
- ЦРВЕНКАПА: Па добро, кад ме већ толико молите... само... Ево, обећавам да ћу се вратити одмах, за један минут, за пет минута... највише за десет минута. То је као да нисам ни одлазила. Децо, да ли сам у праву?
- ДЕЦА: *(Имјровизација)*

ЦРВЕНКАПА: У реду, мало ћу само да завирим, уверим се да небајка постоји и враћам се одмах, онда потрчим мало брже пречицом, и ето мене код баке на време.

(Узима клубенце од Кукула Банеџа)

КУКУЛА *(Деци)*

БАНЕ: А ја ћу да ставим ову капу-невидимку на главу

(Вади капу из шешира)

сада ме видите само ви, а Црвенкапа и нико у небајци ме не види. Морам и ја мало да се забавим, а и да пазим на ову мудру и опрезну, а ипак лаковерну и лакомислену девојчицу.

(Сџаје иза Црвенкапе, вади друго клубенце из рукава и понавља све радње као Црвенкапа)

ЦРВЕНКАПА: Станем мирно, затворим очи, пођем три корака напред, почињем десном ногом, један, два, три, три корака десно, један, два, три, станем мирно, Абрака – Дабра, Гарба – Луц, пребаци ме из бајке у небајку. Сад поскочим и...

Насџаје ѓрмљавина и мрак.

Спушта се завеса

 ДРУГИ ЧИН

Сеоска улица. Пред кућом клуџа. Радња њочиње да се одвија још у њоку њодизања завесе. Баба Сибинка њред својом кућом меџе улицу и џунђа. Не види Црвенкаџу која сџиоји заџворених очију, као шџио смо је осџавили у џреџходном чину. Кукула Бане иза њених леђа, “невидљив” џаниџомимом џраџи радњу и конџакџира са џубликом.

БАБА (Говори џихо, за себе, док се завеса џодидже)
СИБИНКА: Метеш, метеш, чистиш, сваки дан, метеш, метеш, а они бацају отпатке, бацају, бацају. Види јабука! Малко загрижена, па бачена. Све је то бесно! Свега имају, а нико метлу у шаке да уфати па да малко почисти. Само грдна Баба Сибинка. Сви још чмавају, цоњају. Сунце већ изгрејало а они дремкају, протежу се, сањају! Е, кад сам ја била млада, устајала сам пре сунца, пре зоре! Па одма метлу у шаке, па чисти, мети. Па се ми, девојке, све утркујемо која ће пре с метлом на улицу, која ће више пре зоре да уради, да нас комшије фале, да се боље удамо...

У њоку Баба Сибинкиноџ џовора Црвенкаџа оџвара очи и џочиње да џовори не џримеђујући Баба Сибинку. На Црвенкаџин монолоџ Баба Сибинка џрекида свој, окреће се и изнаенађено џледа Црвенкаџу.

ЦРВЕНКАПА: (Оџвара очи)
 И, ево ме у небајци. Па небајка је иста као бајка. И небајка је село, исто као моје село. Шта има необично у овом селу? Ништа. Баш ништа! А можда је ово друга небајка а не она о којој прича моја бака? А можда и није небајка? Можда је ово само нека друга бајка? Баш ме брига! Село ко село и у бајци и у небајци. Сада ћу, као што сам обећала, да се вратим кући. Како оно беше? Станем мирно, узнем клу-бенце у руке...

БАБА Шта трабуња ово дете? Од куд си се дела и чија си? Никад
СИБИНКА: те нисам виђала у селу.

ЦРВЕНКАПА: Добро јутро бако. Дошла сам из бајке, само мало да завирим па да се вратим. Чека ме моја бака у кућици на крају шуме.

БАБА Ааа. Ти се играш Црвенкапе. Јел’ то спремате неку пред-
СИБИНКА: ставу? Лепо, лепо, баш лепо. Дошла малко из града да се науживаш ове наше сељачке дивоте. Лепо, баш лепо.

ЦРВЕНКАПА: Не нисам. Ја сам из бајке, али одмах се враћам. Како се зове ова ваша небајка?

- БАБА
СИБИНКА: Добро, добро, да не кваримо. Ово наше село, ако ме то питаш, зове се Петловача. У старо доба, кажу људи, било је овде много петлова. Па и ја кад сам била млада било је још пуно петлова у овом нашем селу. Чим зора зазори, а они ти одмах закукуричу у глас. Дивота!
(*Чује се кукурикање ђејлова*)
Оно, има их и сада, само то није ко некад што беше. Устанем тако ја у зору, још се ни разданило није, заватим воде из бунара, па се умивам ладном водом... Ал' то тебе можда не занима.
- ЦРВЕНКАПА: Ама не, бако! Баш волим да те слушама. И моја бака увек прича неке приче из своје младости, а ја тако седнем уз њу па слушама, слушама...
- БАБА
СИБИНКА: Баш си ти нека добра девојчица. Сад иди лепо кући, твоји да не брину. Мораш да доручкујеш, па у школу... А ја се замајала, морам краву да помузем.
(*Баба Сибинка улази у кућу*)
- ЦРВЕНКАПА: Шта је то школа? Деца у небајци после доручка иду у школу. Кад не бих морала брзо да се вратим кући могла бих да погледам шта је то школа. Али не! Морам да се вратим брзо кући. Обећала сам. Уосталом, чим однесем баки понуде вратићу се поново. Како оно беше! Узмем клубенце, станем мирно...
(*Сјази нацрћану "школицу" на улици*)
Види, види! Шта ли је ово? По томе се сигурно некако скаче! Да пробам?
(*Сјашија корју са понудама баки на клупу, изува се и игра школице ђевушећи у ритму игре*)
Небајка је,
стварна као бајка.
Бака је бака,
а мајка је мајка.
Поток је бистар,
мирисан је цвет.
И овде и тамо,
увек исти свет.

Док она скакуће, из куће излази Боле са школском торбом на леђима, једе хлеб са ђекмезом и шушира лимену конзерву. Ојазу Црвенкају и засјаје изненађен.

- БОЛЕ: Види лудају! Обукла се ко за белу недељу, изула ципеле па игра и пева боса ко додола. Еј ти, море, шта радиш овде? Теби говорим! Од куда си се дела?
- ЦРВЕНКАПА: Дошла сам из бајке, само мало да вирнем па да се вратим. А ко си ти?
- БОЛЕ: Озбиљно те питам. Одкуд се деде?
- ЦРВЕНКАПА: Па озбиљно ти одговарам. Дошла сам из бајке да видим часком како је у небјаци па да се брзо вратим кући.
- БОЛЕ: Ова је луцкаста или блесава, или мисли да сам ја блесав. Озбиљно те питам.
- ЦРВЕНКАПА: А ја ти озбиљно одговарам. Долазим из бајке уз помоћ чаролије зеке Кукула Банета. Ко си ти?
- БОЛЕ: Боле, Ђорђије Парезановић, ученик трећег разреда основне школе у селу Петловачи. Ето. Док се ти зафркаваш ја сам мртав озбиљан. И да знаш! Брига ме за тебе. Другу будалу ти зезај, а ја одох куд сам пошо.
- ЦРВЕНКАПА: Па да знаш, и мене је брига за тебе! А куда си пошао?
- БОЛЕ: У школу, ако знаш шта је то школа, замлато једна.
- ЦРВЕНКАПА: Не знам шта је школа, али знам шта је замлата и није лепо да ме тако називаш. Радо бих пошла с тобом да видим шта је школа али немам времена јер морам да се вратим својој баки која чека на ове понуде што су у корпи.
- БОЛЕ: И даље си у фазону. Бајаги, Црвенкапа иде својој баки а у шуми је чека вук.
- ЦРВЕНКАПА: А ти знаш ко сам ја? Чуо си за моју бајку? Био си тамо?
- БОЛЕ: Наравски да знам, сваки зна ту глупу, досадну бајку, али нико тамо није био јер бајка не постоји. То је само бабска прича за малу дечицу.
- ЦРВЕНКАПА: Није истина! Бајка постоји! Како не постоји?! Ја сам из бајке.
- Док они разговарају из куће у коју је ушла Баба Сибинка излазе Јасмина и Дафина са њорбама на леђима. Сиде по страни и слушају.*
- БОЛЕ: Ама што ја ту дангубим! Зафркавај ти другог.
(Полази)
- ДАФИНА: Еј Боле, који ти је враг!?

- БОЛЕ: Ама нека лажљивица из града дошла да нас зафркава. Обукла се ко Црвенкапа па каже да је дошла из бајке и да ће сад ома тамо да се врне.
- ДАФИНА: Од куд знаш да се зафркава?
- ЈАСМИНА: Шта лупаш Дафина! Ова измотација измишља будалаштине а ти јој верујеш.
- ЦРВЕНКАПА: Не измишљам. Очију ми!
- БОЛЕ: Брига ме! Нећу с тобом да се замајавам и квит!
- ДАФИНА: Немој Боле! Можда говори истину. Није она одавде. Види како је обучена...
- ЈАСМИНА: Обучена је ко за белу недељу. А ти би Дафина мало с њом у бајку? Види, види, и понуде је понела баки.
(Завирује у корџу и безобразно преврће)
Колачи, јабуке, вино.
(Оћвара флашу)
Пази, стварно вино!
(Наћегне флашу и џуцне)
- ДАФИНА: Јасмина! Баш си безобразна. Казаћу те баби!
- ЦРВЕНКАПА: Пусти је, узмите сви, послужите се. То је храна из бајке.
(Нуди свима понуде из корџе)
- ДАФИНА: (Узима јабуку и слајко је загризе)
Јабука је стварно ко из бајке. Оваку никад нисам јела.
- ЦРВЕНКАПА: Узми Боле.
- БОЛЕ: Нисам луд. Можда су отровне.
- ЦРВЕНКАПА: Не, нису. Отровне су из друге бајке. Ове су праве, слатке, какве ми једемо. А ти ипак верујеш да сам дошла из бајке!
- БОЛЕ: Јок. Нисам клинац. Дај то овамо.
(Узима јабуку и оћрезно је загризе)
Јабука ко јабука.
- ЦРВЕНКАПА: (Пружи корџу Јасмини)
Узми, изабери што год хоћеш.
- ЈАСМИНА: Узећу колачић,
(Једе)
баш је фино. Чудан је некако. Дај да видим још нешто.
Види, види црвено клубенце? Понела си да штрикаш?

- ЦРВЕНКАПА: То не дирај!
(*Љубазно јој узима клубенце*)
Без тога не могу да се вратим у бајку. Ово је чаробно клубенце које ми је дао зека Кукула Бане. Помоћу њега сам дошла у небајку и само помоћу њега могу да се вратим кући.
- ЈАСМИНА: Ајде, врати се у бајку! Да видимо и тај циркус!
- ЦРВЕНКАПА: Наравно да ћу се вратити. Већ је и време. Дуго сам се овде задржала. Обећала сам само десет минута. Доћи ћу други пут да с вама идем у школу. А сад овако. Станем мирно. Узмем клубенце у руку. Направим
(*Кукула Бане, "невидљив" узима Црвенкапџи клубенце из руке*)
три корака назад, полазим левом ногом, један, два, три, онда три корака лево, један, два три, Дабра – Абрака, Луц – Тарба, пребаци ме из небајке у бајку. Онда поскочим и ето мене у бајци на истом месту у мојој чаробној шумици из које сам и дошла.
(*Поскочи. Ошвори очи. Запањена је шћио није у бајци*)
- БОЛЕ и
ЈАСМИНА: (*Прсну у смех*)
- ДАФИНА: Ох!
- ЦРВЕНКАПА: Моје клубенце! Где је моје клубенце? Ко ми је узео клубенце? Како без клубенцета да се вратим у бајку?
- КУКУЛА
БАНЕ: (*"Невидљив" за све сем за љублику љоказује клубенце и даље иџра своју љанћомиму*)
- ЈАСМИНА: Шта се измотаваш? Сама си негде смотала то клубенце. Мислиш да смо блесави!
- ЦРВЕНКАПА: Шта ћу сада без чаробног клубенцета!? Па ја не могу кући да се вратим!
(*Плаче*)
... Бака ће да се брине, мама ће да плаче. Децо, јесте ли видели где се дело моје клубенце? Где да га тражим? Нисам га ваљда изгубила?! Шта ћу ако не будем могла да се вратим.
(*Пада у очајање. Одједном јој сине сћаносна идеја*)
Боле, а да се удам за тебе?
- ЈАСМИНА: Леси ли полудела! Он је мали.
- БОЛЕ: Нисам мали, али нећу да се женим никада! Од куд овој глупачи таква идеја!

ЦРВЕНКАПА: Па то ти је решење у свакој бајци. Ожене се принц и принцеза и то је крај.

ЈАСМИНА: И ти си ми нека принцеза!

ДАФИНА: Па ни твој Боле не личи баш на принца.

БОЛЕ: Шта сте навалиле. Нећу да се женим.

ЦРВЕНКАПА: Добро неће – неће. Није ни мени стало да се удајем. За тебе се без неке велике невоље не бих ни удала. Да знаш! Боље да нађем своје клубенце.

(Прећура по корџи, по џејовима... хваћа је џаника. Кука)

Хоћу натраг
У своју бајку
Да видим шуму,
Баку и мајку.
Овде ме нико
Не разуме,
Ништа ми лепо
Рећи не уме.

ДАФИНА: Е јаднице моја! Немој да плачеш. Потражићемо твоје клубенце. Па сад си га имала у рукама.

ЦРВЕНКАПА: Хвала ти Дафина. Ти си најбоље створење у небајци. Морам да нађем то вражје клубенце. Можда су деца видела где се дело моје клубенце? Децо, помозите ми да нађем моје чаробно клубенце!

ДЕЦА: *(Имјровизација. Деца кажу да је Кукула Бане узео клубенце. Кукула Бане “невидљив” игра се а клубенцејом и комуницира даље са децом)*

Док играје ова гужва Раденка ојвара јрозор а Баба Сибинка излази из своје куће са обрамицом и две канџе млека. Обе гледају у децу.

ЦРВЕНКАПА: *(Кука и даље)*
Кукула Бане,
Што се зезаш?
Од ружних шала
Никад не презаш.
Клубенце моје
Брзо ми врати,
Невољу ову
Одмах прекрати!
Мени је добро
У мојој бајци.
Хоћу натраг,
Баки и мајци.

- РАДЕНКА: *(Прекида Црвенкајино кукање)*
Шта сте се разгакали ко гуске пред зиму! Пробудићете ми дете. Чија је ова мала?
- БАБА
СИБИНКА: Ама пусти Раденка, неко дете из града игра се да је Црвенкапа из бајке, па се деца узбунила око тога.
- ДАФИНА: Она је можда стварно из бајке.
- ЈАСМИНА: Дафина, бленто једна! Ко још данас верује у бајке!
- ЦРВЕНКАПА: Ова деца.
(Показује на њублику)
Ова деца верују. Она су све видела и све знају. Децо, реците им да сам ја Црвенкапа. Реците им како је било.
- ДЕЦА: *(Импровизација)*
- БОЛЕ: Пустите децу! То је само лаковерна публика. Неко прави будале и од њих и од нас.
- РАДЕНКА: Доста је било! Закаснићете у школу.
- ДАФИНА: А шта ћемо с њом?
- ЦРВЕНКАПА: Боле, размисли, можда ипак да се венчамо нас двоје?
- БОЛЕ: Не долазиу обзир!
- ЦРВЕНКАПА: Куку, шта ћу сада?
- ЈАСМИНА: Брига нас! Иди у своју бајку.
- ДАФИНА: Не можемо да је оставимо саму. Ајде с нама у школу.
- БОЛЕ: Само што даље од мене.
- ДАФИНА: *(Загрли је)*
Ајдемо! Не секирај се. Наћи ћемо ми то твоје клубенце.

Деца одлазе: Јасмина сама, прва. Дафина и Црвенкаја заједно, загрљене, Боле за њима сам. Баба Сибинка са обрамицом и млекум одлази на другу сцџрану. Раденка слеже раменима и зајћвара њрозор. На сцени остџаје само "невидљиви" Кукула Бане.

- КУКУЛА *(Показује клубенце)*
БАНЕ: Вратићемо ми Црвенкапу у бајку. Ту сам ја да пазим на њу. Ништа јој се лоше неће догодити. А сада идемо сви у школу да се мало забављамо.
(Одлази на ону сцџрану на коју су оићишла и деца)

Завеса се спушта

ТРЕЋИ ЧИН

Сцена је намеићена као учионица. У празној учионици налази се само послужитељ Миломир. Он је чичица, не сувише сћар али очигледно несљособан за нормалне сеоске полове. Могао би да буде хром, по мало јуродив, весео и на свој начин мудар. Тек ићио је спремио учионицу. Узима са полице звоно, прилази оћвореним враћима и звони, заћим прилази рамћи и звони према публици.

МИЛОМИР: Еј клинци! Зар не чујете звоно!? Брзо у школу! Шта је? Шта сте се умусили. Бојите се да ће учитељица да пита математику. Прпа. Ви мислили, идемо у позориште па нема школе. Има, има школе. Мора да се учи. Него шта! Образовање је на првом месту. Озбиљно вам говорим. Најозбиљније.

ДЕЦА и
МИЛОМИР: (Импровизација)

У току импровизације Миломир зове добровољце из публике да буду ћаци и размешћа их по клупама. Док се они поњу сћейеницама из зледалиића, кроз оћворена враћа улази прво Јасмина и седа у клупу, па Дафина и Црвенкаја, седају заједно, заћим Боле, седа сам, и на крају Кукула Бане, без каће невидимке, обучен као ћак, са торбом на лећима. Он седа у последњу клупу поред дећейћа из публике. Миломир излази из учионице унаћрашке и судара се са учитељицом која носи дневник. Она исћуићћа дневник. Миломиру је незгодно, подиже дневник, извићава се, клања. Учитељици је смешно али се прави као да ниића није било. Сћаје пред каћедру.

УЧИТЕЉИЦА: Добро јутро децо.

ДЕЦА: Добро јутро, госпоћо учитељице.

УЧИТЕЉИЦА: (Седа за каћедру, оћвара дневник)
Седите децо. Ко је данас редар?

ДАФИНА: (Усћаје)
Ја и Милева Васовић. Милева није дошла јер им се ноћас отелила крава па је Милева тражила по селу црвену крпицу да вежу телету око репа због урока, па онда, кад је нашла...

ДЕЦА: (Смех)

УЧИТЕЉИЦА: Доста Дафина. Какве су то празноверице! Какав урок! Каква црвена крпица!

- ДАФИНА: Не верујемо ми у то учитељице, али ваља се, злу не требало.
- УЧИТЕЉИЦА: (За себе)
Боже какав свет.
(Дафини)
Ко још, осим Милеве није на часу?
- ДАФИНА: Зоран Павловић, Слађана Драговић и Бојана Продановић.
- УЧИТЕЉИЦА: (Зайисује у дневник)
Све лоши ђаци. Гори од горег. Дафина седи.
(Дафина сѝоји и даље)
Да седи Дафина.
- ДАФИНА: Госпођо учитељице имамо и нову ученицу.
(Седа)
- УЧИТЕЉИЦА: Видим. Она ће нам се сама представити.
(Обраћа се Црвенкаји)
Устани. Ваљда знаш како се понашају ђаци у школи?
Како се зовеш?
- ЦРВЕНКАПА: Зовем се Црвенкапа госпођо учитељице.
- ДЕЦА: (Смех)
- УЧИТЕЉИЦА: Тишина. Чудно име, а чудно си се и обукла.
(За себе)
Људи данас дају баш необична имена деци, али кад може
Снежана што не би могла и Црвенкапа.
(Гласно)
Како се презиваш?
- ЦРВЕНКАПА: Ја се не презивам.
- УЧИТЕЉИЦА: Како се не презиваш? Имаш ваљда презиме.
- ЦРВЕНКАПА: Мислим да немам презиме.
- УЧИТЕЉИЦА: Како немаш презиме? Знаш ли шта је то презиме?
- ЦРВЕНКАПА: Нешто у вези зиме? Не. Изгледа глупо.
- УЧИТЕЉИЦА: Глупо је испала твоја шала. Како ти се зову родитељи?
- ЦРВЕНКАПА: Мама и тата.
- ДЕЦА: (Смеју се. Црвенкаја се збуњује)
- ЦРВЕНКАПА: Не, отац и мајка.
- ДЕЦА: (Смех)

- УЧИТЕЉИЦА: *(И она је збуњена али се прави као да је све у реду)*
Тишина децо! Одакле си дошла и где станујеш?
- ЦРВЕНКАПА: Дошла сам из бајке. Тамо и станујем. Скокнула сам само мало да вирнем како је у небајци и враћам се одмах. Чека ме бака и већ се брине. Изгубила сам чаробно клубенце и не могу да се вратим госпођо Учитељице.
- ДЕЦА: *(Кикоћу се)*
- УЧИТЕЉИЦА: Доста децо! Лепа прича. Баш си ти неко забавно дете. У који идеш разред?
- ЦРВЕНКАПА: Не идем у разред. У мојој бајци тога нема. Нема ни школе. Ми живимо нормално.
- УЧИТЕЉИЦА: Занимљиво. Ти си се баш уживела у улогу. Али добро. Касније ћемо се позабавити твојим подацима. Сада, кад смо већ код бајке, хајде да поновимо шта је бајка.
- ДЕЦА: *(Дижу руке)*
- УЧИТЕЉИЦА: Хајде, кажи ти Јасмина.
- ЈАСМИНА: Бајка је прича у којој има фантастичних, нестварних бића, појава и догађаја. У бајци увек побеђује добро а зло бива кажњено. Постоје народне и уметничке бајке. Народне бајке се усмено причају у народу и не зна им се писац. Уметничке бајке су дело познатог писца. Најпознатије бајке су Црвенкапа, Снежана, Пепељуга, Ивица и Марица, Трнова Ружица...
- ЦРВЕНКАПА: Нисам чула да у бајци има писац. У којој је он бајци?
- ДАФИНА: Ђути. У школи се прича само кад те питају.
- УЧИТЕЉИЦА: Какво је то дошаптавање Дафина? Хајде, реци нам коју смо бајку прорађивали на прошлом часу.
- ДАФИНА: Ми смо на прошлом часу прорађивали народну бајку Чардак ни на небу ни на земљи.
- УЧИТЕЉИЦА: О чему се ради у тој бајци?
- ДАФИНА: У тој бајци дат је сукоб змаја, као натприродне силе, са човеком. Човек побеђује натприродну силу, страшног змаја.
- УЧИТЕЉИЦА: По чему ти Ђоле можеш да препознаш да је ова прича бајка?

- БОЛЕ: По томе што у њој има нестварних бића – змај, крилати коњ. Има чудесних предмета, чудесних догађаја и тако даље.
- УЧИТЕЉИЦА: Који ти се лик у овој бајци највише допао и зашто?
- БОЛЕ: Змај, зато што је страشان и што бљује ватру.
- УЧИТЕЉИЦА: Добро. А теби Јасмина?
- ЈАСМИНА: Мени се највише допада лепа принцеза зато што је лепа.
- УЧИТЕЉИЦА: А теби Дафина?
- ДАФИНА: Мени се највише допада најмлађи брат зато што је храбар, пожртвован и добар.
- УЧИТЕЉИЦА: Да ли о најмлађем брату може још нешто да се каже? Реци ти мали, како се оно зваше?
- КУКУЛА
БАНЕ: Зовем се Бане а надимак ми је Зека, због ушију. Мислим да најмлађи брат није ништа посебно. Храброст, доброта и пожртвовање су особине које се подразумевају код сваког краљевског сина, бар у бајци. Да његова старија браћа нису била зла, превртљива и кукавице он би био само један од тројице племенитих принчева који спасавају своју драгу и једину сестру, а то је њихова дужност и обавеза. Радо бих мало преправио и ту бајку, али други пут. Мени се лично у овој бајци највише допада крилати коњ. То је, верујте ми, једна веома лепа и корисна животиња.
- УЧИТЕЉИЦА: Занимљив одговор. О томе би се могло разговарати. А шта се теби, Црвенкапа, као стручњаку за бајке, највише у овој причи допада?
- ЦРВЕНКАПА: Ја стварно ништа о томе не знам. То није моја бајка. Мени је страشان и вук, а камо ли неки крилати змај, далеко било.
- УЧИТЕЉИЦА: *(За себе)*
Ово је дете баш упорно. Да није у питњу нека опклада?
Чије ли је, да ми је знати.
(Гласно)
Данас смо стварно чули доста неочекиваних ствари. Па, шта мислите децо, да ли бајка у стварности постоји?
(Деца дижу руке)
Реци ти Дафина.
- ДАФИНА: *(Која није дигла руку)*
Па, нисам баш сигурна. Мислим... да бајка ипак постоји.

УЧИТЕЉИЦА: Шта ти мислиш Боле?

БОЛЕ: *(Ни он није дињао руку)*
А шта ја знам. Можда постоји, можда не постоји!

УЧИТЕЉИЦА: А ти Јасмина? Шта ти мислиш?

ЈАСМИНА: *(Она је диња руку)*
Ја не мислим, ја знам. Бајка не постоји. То је опште позната истина. Тако пише у књигама. Тако кажу сви разумни и учени људи.

УЧИТЕЉИЦА: Тако је Јасмина. Ти си вредна и паметна ученица. Не постоји. Наравно да не постоји. Она је плод маште. Има децо дивних бајки. Бајке треба читати, али у њих не треба веровати. Бајке су...

ЦРВЕНКАПА: Драга госпођо Учитељице ја с пуном одговорношћу тврдим да бајка постоји. Ја разумем да ви у небајци не верујете у бајке, јер ни ми, људи из бајке, не верујемо у небајку. Мислимо да небајка не постоји. Али ја сам доказ да бајка постоји. Ја сам мало час дошла из бајке и вратићу се тамо чим нађем своје чаробно црвено клубенце.
(Седне и бризне у плач)

УЧИТЕЉИЦА: *(За себе)*
Ово је дете изгледа лудо. Морам да будем опрезна с њом. Не смем да изгубим стрпљење.
(Милује Црвенкају по глави)
Хајде душо, немој да плачеш. Није то тако страшно. Причаћемо касније о твојој бајци.
(За себе)
Чије ли је Боже ово дете?
(Гласно)
О бајкама ћемо опет сутра да разговарамо. Шта сада имамо по распореду?

ДАФИНА: Математику.

УЧИТЕЉИЦА: Баш фино.
(За себе)
Ту бар нећемо имати проблема са нашом новом ученицом.
(Гласно)
Хајде да пређемо на математику. Узмите ваше свеске и пиштите:
(Узима књигу и диктира)
Када је из једне корпе Пера узео половину јабука и још једну јабуку више, Вера половину преосталих јабука и још

једну јабуку више, а Божа половину јабука које су преостале, у корпи су остале 3 јабуке. Колико је јабука првобитно било у корпи? Јесте ли написали? Црвенкапа, зашто не пишеш?

ЦРВЕНКАПА: Не знам како се то ради.

УЧИТЕЉИЦА: Господе Боже! Можда не умеш ни да читаш?

ЦРВЕНКАПА: Можда не умем, а можда умем, госпођо Учитељице. Не знам шта је то и никада нисам пробала.

УЧИТЕЉИЦА: Добро, то ћемо касније расправити ја и ти насамо. Боле, изађи на таблу и реши овај задатак.

БОЛЕ: *(Излази на таблу, узима креду и размисља)*

ЦРВЕНКАПА: *(Са местиа Болеиу)*

Боле, било је 27 јабука у корпи. Нисте нам казали госпођо Учитељице да ли јабуке биле крупне или ситне

УЧИТЕЉИЦА: Ти ћути, Боле треба да реши овај задатак. А зар је важно какве су биле јабуке?

ЦРВЕНКАПА: Како да није важно? Ако су јабуке биле ситне била је пуна мала корпа, а ако су биле крупне била је пуна велика корпа.

УЧИТЕЉИЦА: *(Игнорише Црвенкапу)*

Хајде Боле, решавај задатак.

БОЛЕ: Првобитна количина јабука нам је непозната па ћемо је обележити са X . Значи:

$$П(ера) = X : 2 + 1$$

$$В(ера) = (X : 2 + 1) - (X : 2 + 1)$$

$$Б(ожа) = (X : 2 + 1) - (X : 2 + 1) - X : 2$$

$$О(статак) = 3$$

$$X = ?$$

$$X = (3 \times 2 \times 2 + 1) \times 2 + 1 =$$

$$= 13 \times 2 + 1 =$$

$$= 26 + 1 = 27$$

$$X = 27$$

УЧИТЕЉИЦА: Добро Боле.

ЦРВЕНКАПА: Па ја сам рекла 27, само нисам овако запетљано и неразумљиво бројала.

УЧИТЕЉИЦА: Стварно, како си ти дошла до истог резултата?

ЦРВЕНКАПА: Па обично. Дометањем. Враћањем у корпу. Деца су вратила све што су узела и онда су све јабуке биле на броју.

УЧИТЕЉИЦА: Како си то извела?

- ЦРВЕНКАПА: Просто. 3 јабуке су већ биле у корпи. Божа је вратио 3 које је узео па је у корпи било 6 јабука. Онда је Вера вратила 6 и још једну, значи 7, па је било 13 јабука, а Пера, који је узео највише јабука морао је да врати 13 и још једну, значи 14, а 14 и 13 је 27. То је пуна корпа јабука и деца уопште нису добро делила јабуке.
- УЧИТЕЉИЦА: Добро, може тако, али...
- ЦРВЕНКАПА: Молим вас, пустите ме само још нешто да кажем. Деца нису добро поделила јабуке. Боље је да их врате па да поједу једну или две а оно што остане да оставе за после, или да однесу својој баки, или нека њихова мама направи питу од јабука. Ја мислим да је тако боље.
- УЧИТЕЉИЦА: Ама, то уопште није важно. Ово је само проблем са једном непознатом за вежбање математике.
- ЦРВЕНКАПА: А, значи са непознатом. Да ли се та непозната зове математика?
- УЧИТЕЉИЦА: Доста шала Црвенкапа! Морамо нешто и да радимо. Сада ћу да вам дам задатке за домаћи. Пишите:
(Учитељица испицује на табли задатке ћаци преписују у свеске)
- ЦРВЕНКАПА: (Шапуће Дафини)
Познајеш ли ту децу што су узимала јабуке из корпе? Јесу ли они из Петловаче?
- ДАФИНА: (Преписује са табле)
Наравно да их не познајем. То је само задатак.
- ЦРВЕНКАПА: Онда их само учитељица познаје.
- ДАФИНА: Не, не познаје их ни учитељица. Ћути Црвенкапа.
- ЦРВЕНКАПА: Добро, ћутаћу, само ме интересује како је учитељица знала да су делили јабуке? Ко је то њој испричао?
- ДАФИНА: Пише у књизи. Та деца уопште не постоје. Ћути већ једном.
- ЦРВЕНКАПА: Ево ћутим, само сам радознала. Никада нисам чула такву чудну причу да деца која не постоје узимају јабуке.
- УЧИТЕЉИЦА: Доста вас две. Разместићу вас. Децо, јесте ли све преписали?
- ЦРВЕНКАПА: Извините госпођо Учитељице, нисам хтела да сметам, али мене стварно интересује та прича о деци која су делила јабуке а која не постоје. Никада ништо слично нисам чула. Како могу да не постоје када су делили јабуке и када знате како се зову?

- УЧИТЕЉИЦА: То је измишљено да би се вежбала математика.
- ЦРВЕНКАПА: А да ли је и математика измишљена?
- УЧИТЕЉИЦА: Па, могло би се рећи.
- ЦРВЕНКАПА: Ако је измишљена, онда ни математика не постоји. Математика је, значи, нешто као бајка. Како је то запетљано. Божа, Пера и Вера – који не постоје, деле јабуке које не постоје, да би деца, која постоје, вежбала математику која не постоји. А зашто се то ради госпођо учитељице?
- УЧИТЕЉИЦА: Дете, за Бога милога! Шта да радим с тобом?
(Звоно. Учитељица видно одахне)
Добро, доста. За данас је доста. Сутра, тек сутра дођите у школу. Заболе ме глава.
(Дафини)
Дафина, хоћеш ли Црвенкапу да одведеш својој кући?
- ДАФИНА: Врло радо.
- УЧИТЕЉИЦА: Добро. Задржи је што дуже.
Деца излазе са ѓрајом. Учионица се сасвим исїразнила.
- УЧИТЕЉИЦА: Боље је да иду кући. Шта би све ово дете измислило да смо имали познавање природе и друштва? Господе Боже, какав чудан дан. Морам одмах да предузнем нешто. Миломире!
- МИЛОМИР: (Улази)
Звала си ме госпођо Учитељице.
- УЧИТЕЉИЦА: Седи на бицикл, молим те, па иди брзо до Лисичијег дола и однеси ово писамце доктору Петровићу.
(Учитељица брзо ишисе иисамце, ипресавија ѓа и иружа Миломиру)
Сачекај одговор и донеси га мени. Ја ћу бити код баба Сибинке.
- МИЛОМИР: Брез бриге! Идем ома.
(Одлази с иисмом)
- УЧИТЕЉИЦА: (За себе)
О Боже, шта ме снађе!
(Седи једно време и држи ѓлаву у рукама)
Ваљда ће доктор Петровић умети да реши овај проблем.
(Одлучно заївара дневник и усїаје)
Идем прво кући да попијем апсирин.
(Излази. Учионица осїаје иїразна)
Завеса се спушта

ЧЕТВРТИ ЧИН

Кућа Јасмине и Дафине. Баба Сибинка и Раденка разговарају у кухињи на вратиима. Раденка ујраво одлази.

БАБА
СИБИНКА: Ама, кажем ти Раденка, нема ја ту шта да бајем. То ти је код твојега Малише копривњача. Можеш сама да га излечиш. Убери неколико струкова живе коприве, стави у коританце у коме купаш дете млаке воде, потопи у њу коприву па прекрсти ту воду и кажи три пута ”однеси коприво копривњачу с мојега Малише”. Почекај, колко да читаш Оченаш, па извади коприву и у тој води окупај детенце. Ако се оспице ома не повуку понављај то неколико дана. То ти је гарантован лек против копривњаче.

РАДЕНКА: Хвала ти Сибинка, много ти хвала. Вешта си сваком да помогнеш. Боља си од лекара, очију ми.

БАБА
СИБИНКА: Много сам се најживела па сам свашта научила.

РАДЕНКА: Све нешто мислим данас, ко ли је оно дете што се јутроске рано разгаламило под нашим прозором? Упита ли је ти чија је?

БАБА
СИБИНКА: Упита је, упита, али она се нешто замајала, заиграла, прича да је дошла из бајке. Ја ко велим, да не кварим, нисам је више ни питала.

РАДЕНКА: Чула сам од стрина Даринке да код чича Тиосава долазе неки гости из града у сеоски туризам, па нешто мислим да је то њина девојчица.

БАБА
СИБИНКА: Може бити. Да ко би други био. Та градска деца су некако чудновата. Ма није наша брига Раденка. Гледај своја посла.

РАДЕНКА: И то што кажеш. Ето мајем се, ко нека докона снаша, а мој се Малиша сигурно већ пробудио. Слабо спава од оног свраба.

БАБА
СИБИНКА: Иди, иди Раденка, и ома му пристави воду да га окупаш, да се не чеше много.

Долазе Јасмина и Дафина са Црвенкајом. Иза њих, са кајом невидимком на глави скакуће Кукула Бане, обучан у своје чаробњачко одело. Он у целом чину не најушија децу, али је за њих невидљив. Панџомимом врати догађаје и игра своју посебну игру.

ЈАСМИНА: Имали смо само један час. Пустила нас учитељица кући. Боли је глава.

ДАФИНА: Рекла учитељица да доведемо мало Црвенкапу код нас. Јел' може?

БАБА
СИБИНКА: Може, може, како да не може. Нека остане да руча код нас.

ЦРВЕНКАПА: Хвала. Много сте љубазни.

Долази Боле, судара се са Раденком на вратицима.

БОЛЕ: Мама, пожури кући, пробудио се Малиша.

РАДЕНКА: Ево, трчим. Много ти хвала баба Сибинка за онај рецепт.

ЈАСМИНА: Тетка Раденка, нека остане Боле да ради домаћи код нас.

РАДЕНКА: Ако, само да не закасни на ручак.

Раденка излази, баба Сибинка се бави око шпоретџа, Црвенкапа и Јасмина седеју на миндерлук, Боле седе мало даље на троножаку, а Дафина чучне поред миндерлука насипрам Јасмине и Црвенкапе. Деца се у живом разговору крећу и размењују местица.

ЦРВЕНКАПА: Баш вам хвала што сте ме позвале вашој кући. Не знам шта бих радила сама на улици. Реците где могу да се виде сва она чудеса из небајке о којима прича моја бака?

ЈАСМИНА: О каквим чудесима прича твоја бака?

ЦРВЕНКАПА: Па, ко у небајци постоје велике гвоздене птице. Људи им сами, добровољно улазе у стомак, оне лете куда хоће, а људи после сви живи изађу.

БОЛЕ: Наравски да постоје. То су авиони.

ЦРВЕНКАПА: Могу ли да видим те авионе?

БОЛЕ: Можеш. Они лете изнад нашег села. Показаћемо ти.

ДАФИНА: А шта још прича твоја бака?

ЦРВЕНКАПА: Па, као кувате јело на неком врућем орманчету без ватре, а то видим није истина. Кувате на ватри као и у мојој бајци.

ДАФИНА: То је електрични шпорет. На томе кувају људи у граду. За то треба електрика, а код нас тога још нема.

ЈАСМИНА: Али биће. Већ се уводи струја у Лисичјем Долу, а одма после тога уводиће је и у Петловачу.

ЦРВЕНКАПА: А шта је то струја?

- ДАФИНА: То је нека енергија која светли. О томе се учи у школи.
- ЈАСМИНА: Баш си објаснила. Никада ништа нећеш да научиш како треба. Да донесем књигу да читамо мало о електрицитету?
- БОЛЕ: Немој да давиш Јасмина.
- ДАФИНА: Нећемо ваљда сада, кад је Црвенкапа код нас, да читамо досадне књиге. Боље да причамо. Шта још прича твоја бака?
- ЦРВЕНКАПА: Донеси књигу. Хоћу да видим и шта је читање. Много ме занима. А моја бака још прича да у небајци људи имају куће једни другима над главом и да се у њих пењу у некаквом орману.
- ЈАСМИНА: То су куће на спрат и лифтови. Тако се живи у граду. У нашем селу тога нема.
- ЦРВЕНКАПА: Па још каже да у небајци постоје чаробне кутије у којима мали људи играју и певају и нешто говоре.
- ДАФИНА: То су телевизори. На телевизији се дају и дечије емисије и свашта лепо, али и за то треба струја.
- БОЛЕ: Мој тата ће да купи телевизор чим прода шећерну репу.
- ДАФИНА: А мој тата је већ купио телевизор.
(Иде у угао и открива телевизор који стоји покривен везеним чаршавом на једном столицу)
- ЦРВЕНКАПА: Ајде притисни то што се притиска па да видим како ради.
- ЈАСМИНА: Не може сада. Тек када нам уведу струју.
- ЦРВЕНКАПА: Јесте ли видели сва та чудеса из небајке?
- ДАФИНА: Нисмо баш сва, али о њима се учи у школи, пише у књигама, а причају и људи који су били у граду.
- ЦРВЕНКАПА: Мене занима да ли сте ви видели сва та чудеса?
- ЈАСМИНА: Видећемо их кад одемо у град. Тамо живи наша тета Савета и можемо да идемо кад хоћемо.
- ЦРВЕНКАПА: Па што нисте ишле кад можете?
- ЈАСМИНА: Појма немам.
- ДАФИНА: Како немаш појма? Нашој тетци увек је пуна кућа родбине са села. На главу су јој се попели. Где још и нас да зове у ону тескобу!

- БОЛЕ: Ја сам био у граду.
- ДАФИНА: Немој да лажеш Боле.
- БОЛЕ: Не лажем. Ићи ћу с татом у суботу на пијацу.
- ДАФИНА: Ићи ћеш можда, али још ниси био.
- ЈАСМИНА: Ићи ћемо и нас две у град код тетка Савете на зимски распуст ове године сигурно.
- ДАФИНА: Остаћемо дуго и чуваћемо њену бебу када она буде на послу. Наша тета ради у фабрици сијалица.
- ЦРВЕНКАПА: Шта је то фабрика? Шта је сијалица? О Боже! Како да одем до града да све то видим. Ова ваша Петловача је иста као моја бајка. Ништа нисам видела а морам да идем. Нико ми неће веровати да сам била у небајци. А где је ваша мама?
- ДАФИНА: Ми имамо две маме, оне су рођене сестре, а ми смо једна другој сестре од тетке.
- ЈАСМИНА: Наши маме и тате раде у иностранству.
- ЦРВЕНКАПА: У чему раде?
- ДАФИНА: У иностранству. Тамо ће да зараде пуно пара и свашта ће да нам купе.
- ЈАСМИНА: Да. Тамо има фантастичних ствари. Не можеш ни да замислиш. Вратиће се када зараде пуно пара. Саградићемо нову кућу, увести струју и телефон.
- ЦРВЕНКАПА: Чула сам за иностранство. Тамо је Кукула Бане цењен као експерт за лечење досаде. Мислим да је иностранство негде близу бајке.
- ДАФИНА: Не. Никако није близу бајке, али је далеко од Петловаче и града у коме живи тета Савета.
- ЦРВЕНКАПА: Значи, на свету постоје бајка, небајка и иностранство. Како се иде у иностранство?
- БОЛЕ: Па возом, авионом, а може и аутомобилом.
- ЈАСМИНА: У неко иностранство се иде и бродом.
- ЦРВЕНКАПА: Сада ми је све јасно. Те велике гвоздене бубе, авиони, возови и аутомобили, служе за исто као и моје чаробно клубенце. Јао! Где је моје чаробно клубенце!?

- БОЛЕ: Свима си досадила са тим клубенцетом. Понекад помислим да си стварно дошла из бајке.
- ЈАСМИНА: А стварно, зашто си ти уопште долазила из те твоје бајке?
- ЦРВЕНКАПА: Било ми је досадно.
- ДАФИНА: Досадно? У бајци ти је било досадно?
- ЦРВЕНКАПА: Да. Није моја бајка баш нешто нарочито. Вечито добра и послушна, идем од баке до маме, од маме до баке. Једном ме је појео вук и ништа се више не догађа. Поред толико вила и принцеца ја сам само једна мала, обична сељанчица која носи корпу, певуши и бере цвеће.
- ЈАСМИНА: Па стварно. У праву си. Никада нисам на то мислила. Црвенкапа је једна досадна бајка.
- ДАФИНА: Али, бајка је бајка.
- ЦРВЕНКАПА: Нарочито ако је то своја бајка. Знате, сада мислим овако.
(Пева)
Никада више
пожелети нећу,
у туђем свету
да тражим срећу.
Чуваћу од сад
своју бајку,
рођену баку,
једину мајку,
шумицу своју,
поток и цвет,
небо и сунце,
чаробни свет.
- ДАФИНА: Дивна песмица и лепо певаш Црвенкапа. Ко те је то научио?
- ЦРВЕНКАПА: Нико ме није научио. Па песма долази из душе, кад нешто осећамо.
- ЈАСМИНА: То се код нас зове таленат. Да ли сви у бајци тако певају?
- ЦРВЕНКАПА: Не знам. Нисам о томе мислила. Лепо је у бајци. Сада знам да је моја бајка за мене најбоља и најлепша на свету. Чак и ако ми је у њој понекад досадно. Да ли је вама понекад досадно?
- ДАФИНА: Наравно да нам је досадно. Нарочито када немамо шта да радимо.

БОЛЕ: Мени је досадно баш када морам нешто да радим. Нарочито кад морам да учим.

ЈАСМИНА: Боле бар воли да се игра, а Дафина је лења и за то. Мрзи је да се забавља.

ЦРВЕНКАПА: Да ли је забављање лек против досаде?

ДАФИНА: Може да буде забављање, а може и свашта друго.

ЈАСМИНА: Ајдемо у собу, тамо су нам књиге и играчке. Док баба кува ручак ми ћемо да се забављамо.

Деца одлазе у собу. Баба Сибинка остаје сама у кухињи и њослује око шћореша. Кукула Бане одлази за децом.

БАБА СИБИНКА: Лепо се слажу ове моје унучице са гошћом. Добро и мило детенце. Види се да је варошки васпитано. Учтиво. Само је накако чудна. Ко да је с неба пала. Богами, ко да је дошла из бајке. Будибогснама!

Чује се куцање на вратима. Баба Сибинка отвара врата. Улази учи-тељица Виолеџа.

БАБА СИБИНКА: Од куд ти, госпођо Виолета?!

УЧИТЕЉИЦА: Добар дан баба Сибинка. Да ли је Црвенкапа, хоћу да кажем, она девојчица, код вас?

БАБА СИБИНКА: Ту је. Уђоше мало час у собу. Да је зовнем?

УЧИТЕЉИЦА: Не, не треба.

БАБА СИБИНКА: Баш мило детенце. Знате л' чија је?

УЧИТЕЉИЦА: Не знам. Нико не зна, али надам се да ћемо ускоро знати. Послала сам Миломира до Лисичијег Дола код доктора Петровића. Он ће да се распита телефоном у полицији да ли је неко дете побегло од куће.

БАБА СИБИНКА: *(Крсти се)* Госпoде Боже! Ово још нисам чула у свом веку. *(Крсти се њоново)* Извини, ја се замајала. Изволи седи. Да приставим кафу? Оћеш једну домаћу ракијицу?

УЧИТЕЉИЦА: *(Седа)*

Хвала. Баш бих волела да ми мало вирнеш у шољу, али немам времена. Боље ракијицу. Баш би ми пријала. Много сам се узбудила.

БАБА *(Доноси ракију и две чашице)*

СИБИНКА: Ајд' у здравље. Добро је понекад попити мало. Због стомака. Кажеш. Нико ништа не зна о њој?

УЧИТЕЉИЦА: Нико ништа!

БАБА А много је добро дете. И лепо је васпитана. Оно јест мало
СИБИНКА: ко булазни, фантазира, шта ли! Дође ти просто да јој поверујеш да је дошла из бајке.

УЧИТЕЉИЦА: Ама Бог с тобом баба Сибинка! Немој молим те! Децу ће да ми залуди. Ова је средина и тако примитивна и склона празноверицама.

БАБА Не кажем ја да је стварно дошла из бајке него да је много
СИБИНКА: убедљива. А не мешам се ја у ваше учене ствари. Знај ја да смо ми неуди и затуцани.

УЧИТЕЉИЦА: Немој да се вређаш баба Сибинка. Нисам ништа лоше мислила. Једва сам један час одржала. Више стварно нисам знала шта да радим с њом.

Куцање на вратица. Баба Сибинка отивара. Улазе доктор Петровић и Миломир. Доктор Петровић је умишљен, прејерано уредан господин, са наочарима, финим манирима и извештаченог говора.

МИЛОМИР: Све смо телефонски испитали госпођо Виолета. Ники не зна ништа о детету. Никома није дете побегло, ни из болнице, ни из луднице, ни од неке куће. Никакви родитељи је не траже.

ДОКТОР Средио сам са Општином да је сместе у Завод док се не
ПЕТРОВИЋ: реши њен случај.

Деца излазе из собе, а Кукула Бане за њима "невидљив". Одрасли, заокућљени разговором не обраћају пажњу.

БАБА

СИБИНКА: Ама човече, зар оћеш дете да водиш у сиротиште?

ДОКТОР Тешко је наћи установу која би хтела да прими такво дете.
ПЕТРОВИЋ: Сместимо је Завод за децу са менталним проблемима. Тамо ће да нам дају мишљење о њеном случају, а после ће се социјална служба снаћи. То већ није наш проблем.

- БАБА
СИБИНКА: Ама докторе! Зар тако паметно и добро дете да стрпате у лудницу?
- УЧИТЕЉИЦА: Зар нема неко хуманије решење докторе? Па она је тако добро, паметно и умиљато дете. Шта ће она међу поремећеном децом?
- ДОКТОР
ПЕТРОВИЋ: Али, драга Виолета, па ви сте ми написали да је дете лудо.
(Вади из џепа Виолетино писамце и хоће да га прочита на глас)
- УЧИТЕЉИЦА: Нисам вам рекла да је луда, него да говори као да је луда, да ми се на махове чини као да је луда, а то је ипак нешто друго.
- ДОКТОР
ПЕТРОВИЋ: По ономе што сте лично написали она се доследно и убедљиво представља као дете које је дошло из бајке, а то је психијатријски случај.
(Враћа писамце у џеп)
Уосталом, проверићемо.
(Обраћа се Црвенкапи извештачено љубазно и снисходљиво)
Драга девојчице, како се зовеш?
- ЦРВЕНКАПА: Црвенкапа.
- ДОКТОР
ПЕТРОВИЋ: Колико имаш година, драго дете?
- ЦРВЕНКАПА: То не бих умела да вам кажем. Ја сам девојчица, као и ове две – Јасмина и Дафина.
- ДОКТОР
ПЕТРОВИЋ: Ето видите драга госпођо Виолета да са дететом нешто није у реду. Она ни у овој ситуацији не одустаје од своје измишљене приче. Изгледа нормална јер остаје доследно у свом логичном психотичном кругу. При томе не зна ни најосновније податке о себи.
- БАБА
СИБИНКА: Докторе! Па ти стварно оћеш да стрпаш ово јадно дете у лудницу! Где ће ти душа?!
- ДОКТОР
ПЕТРОВИЋ: Немој баба Сибинка да се жалостиш. Добро ће њој тамо бити. Мораш да разумеш да је она опасна за другу децу.
- ДАФИНА: Не дам Црвенкапу! Баба Сибинка, ти си паметна и добра, сваком у невољи помогнеш, не дај да одведу Црвенкапу у лудницу!
- БАБА
СИБИНКА: Нећу, нећу, добра моја Дафина. Смислићемо нешто.

УЧИТЕЉИЦА: Боже, какав страхан дан! Ја ово не могу да поднесем. Зар нема неки други начин да се дете привремено збрине докторе Петровићу?

ДОКТОР
ПЕТРОВИЋ: На жалост, драга Виолета, нема. То је, верујте, за њу најбоље и најразумније решење. Она ће тамо бити сасвим лепо збринута. Лечиће је. Третираће је најбољи експерти. Миломире, поведи ово дете до Лисичјег Дола. Социјални радник из Центра је већ сигурно стигао.

ЈАСМИНА: Не! Молим вас, немојте! Дафина, Баба Сибинка, зар ћемо допустити?! Нека је и луда! Из наше поштене куће она неће у лудницу!

БОЛЕ: Оставите је! Оженићу је!

Јасмина, Дафина, Боле и Баба Сибинка сјају изнад Црвенкају. Црвенкаја радознало и забезекнуто гледа шта се догађа. Углавном ништа схвата. Кукула Бане који је целу сцену играо и немо коментаришао савља Црвенкаји клубенце у руку управо у тренутку када Боле изјављује да ће се оженити Црвенкајом. Она је изненађена и обрадована.

ЦРВЕНКАПА: Боле, драги Боле, нема потребе. Ожени Јасмину кад порастете. Видиш да те воли. Мени ништа не треба. Нашла сам своје клубенце и враћам се у бајку. Бака се већ забринула, а и мама можда плаче.

Учитељица. Сирото дете. Сирашино ми је жао.

ЦРВЕНКАПА: Зашто вам је жао? Па ја ћу да се вратим. Једва чекам да ме научите да читам и пишем. Били сте сви јако добри према мени. А и вама много хвала господине докторе Петровићу што сте се толико бринули за мене. Други пут ћу да се упознам са лудом децом. Баш желим та ме тертирају сексперти.

МИЛОМИР: Хајде дете. Време је да пођемо. Закаснићеш на воз.

ЦРВЕНКАПА: Воз! Хтели сте да ме водите на воз? Па ви сте злато од човека! Јао, кад бих могла још мало да останем. Али не могу. Морам да се вратим у бајку. Бака се сигурно већ пробудила.

БАБА
СИБИНКА: Госпођо Виолета учини нешто. Помози овом добром детету.

ЦРВЕНКАПА: Добра моја баба Сибинка. Ти си најбоља и најдража бака у небајци. Много те волим и немој да плачеш. Вратићу се ја брзо. Дафина

(Гри је)

доћи ћу по тебе да те водим мало у бајку. А сада ћао свима!
(Док сви збуњено љледају она сјаје на средину сцене и изводи риџуал чаролије)

Станем право, затворим очи, полазим левом ногом три корака назад, један, два, три, онда три корака лево, један два три, Луц – Тарба, Дабра – Абрака, пренеси ме из небајке у бајку.

(Поскочи).

Насјаје мрак и ѓрмљавина. Расвејљава се. Сви сјаје на својим месјама у сјаом положејау као сјајају су сјајали пре ѓрмљавине забезекнуја. Само Црвенкаја недосјаје. Онда сви почињу да се крећу и ѓаламе.

ЈАСМИНА: Нема Црвенкапе!

ДАФИНА: Ура! Знала сам да говори истину. Знала сам! Само сам јој ја веровала!

ЂОЛЕ: Ура! Ура! Ура! Живела Црвенкапа!

БАБА

СИБИНКА: Ето ти га сад! Нека научно докажу да нема бајке.

УЧИТЕЉИЦА: Не, ја у ово не смем да верујем. Моја је дужност да у ово не верујем.

ДОКТОР

Ово мора да има неко реално и природно објашњење.

ПЕТРОВИЋ:

Нестало је струје услед грома, а она мала преваранткиња, искористила и побегла ко зна куда.

БАБА

СИБИНКА: Бог с тобом докторе, па ми немамо струје, а и дан је. Још ни ручали нисмо. Какав гром!? Какво невреме!? Сунце сија. Нигде облака!

ДОКТОР

Ово се ипак може научно објаснити. Треба само раз-

ПЕТРОВИЋ:

мислити.

УЧИТЕЉИЦА: Слажемо се са доктором Петровићем. Зар не Миломире.

МИЛОМИР: Ја сам човек прост. Брига кога шта ја мислим.

Присујаи на сцени почињу још живље да се расјарављају. Сви ѓоворе у ѓлас. Кукула Бане “невидљив”, навлачи завесу.

КУКУЛА

(Говори док навлачи завесу, и после пређ завесом)

БАНЕ:

Готово. Готова је претстава. Остављамо забезекнуте љде из небајке да расправе да ли је истина или није оно што су рођеним очима видели. љди из небајке верују само у оно што је по мишљењу већине љди паметно и могуће. Изу-

зетак чине деца, уметници и по неки веома стари и искусни људи. Они бајку приближавају небајци. Нашу причу смо завршили и сада све доводимо у првобитно стање. Бака се још није ни пробудила. У бајци време стоји. Црвенкапа ће можда причати да је била у небајци, а можда и неће. Ни људи из бајке нису лаковерни и тешко ће поверовати Црвенкапи да је била у небајци. Можда ће јој ипак поверовати бака. Она је довољно стара и мудра да верује у чудеса. А ја ћу сада право у неку другу бајку да се мало забавим и поиграм. Црвенкапи сам опет украо клубенце.

(Показује клубенце)

За сваки случај. Да јој не падне на памет да се сама врзма по опасном свету који не разуме. А ја ћу... замислите куда ћу сада децо?

ДЕЦА:

(Импровизација)

КУКУЛА

БАНЕ:

Ја ћу сада у бајку Чардак ни на небу ни на земљи. Тамо где је онај крилати коњ. Ала ћу да направим дар-мар. А ви сада лепо идите кући. На спавање! И сањајте лепо. Од спавања се расте. Немојте ме заборавити. Можда ћемо се опет срести јер

(Маше им, ђева, ђреврће се ђреко ђлаве)

Ја сам чаробњак

Кукула Бане

Шума из бајке

Мени је дом.

Измишљам шале,

Вицеве и варке

Моја је амбиција

Да мењам бајке

И да од реда

правим лом,

Лом, лом, лом,

Лоооооооооо!

Спушта се велика завеса